

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Určité aspekty právní úpravy nadací v České republice, ve Francii, v Německu a v Rakousku

Právní úpravu nadací obsahuje zákon č. [227/1997](#) Sb., o nadacích a nadačních fondech. Nadace jsou definovány jako účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá podle zákona o nadacích a nadačních fondech pro dosahování obecně prospěšných cílů[1].

I. Česká republika

Druhy nadací

Právní úpravu nadací obsahuje zákon č. [227/1997](#) Sb., o nadacích a nadačních fondech. Nadace jsou definovány jako účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá podle zákona o nadacích a nadačních fondech pro dosahování obecně prospěšných cílů[1]. Nadace tedy představují sdružené jmění, které má sloužit stanovenému účelu, a které má status právnické osoby. Základními definičními znaky nadace jsou majetek a účel.

V České republice existují dva druhy subjektů nadačního charakteru: nadace a nadační fondy. Základní rozdíl mezi nadacemi a nadačními fondy spočívá v tom, že na rozdíl od nadací nadační fondy nemají nadační jmění, které by zaručovalo jeho trvalou udržitelnost. Zatímco nadace mohou používat k dosahování svého účelu výnosy z nadačního jmění a ostatní majetek, nadační fond může užít ke svému účelu všechn svůj majetek. Na rozdíl od majetku nadace majetek nadačního fondu nemusí splňovat předpoklad trvalého výnosu a nemusí být splněna podmínka minimální hodnoty nadačního jmění (500 000 Kč).

V České republice jsou zakládány jednak nadace, které jsou nezávislé, a které v rámci realizace své činnosti poskytují granty a/nebo uskutečňují vlastní projekty (např. nadace Dětský mozek nebo Naše dítě). V České republice existují také nadace, které jsou zřizovány určitou institucí na podporu fungování její činnosti, a jsou tudíž na zřizovatelské instituci závislé. Činnost takových nadací je propojena s fungováním zřizovatelských institucí, zejména po stránce personální a provozní. U takových nadací lze rozlišit tři kategorie:

- 1) nadace zřízené na podporu instituce (např. církevní, vzdělávací, zdravotně-sociální),
- 2) nadace zřízené veřejnou správou, jejichž účelem je podpora financování oblastí spadajících do kompetence veřejné správy (např. Státní fond kultury, Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie, Státní fond životního prostředí),
- 3) firemní nadace (jsou závislé na pravidelných příspěvcích zřizovatele)

Podmínky pro vznik nadací

Nadace se zřizuje nadační smlouvou uzavřenou mezi zřizovateli, nebo zakládací listinou, je-li zřizovatel jediný, anebo závětí („nadační listiny“). Nadace vzniká až dnem zápisu do nadačního rejstříku vedeném rejstříkovým soudem (krajské obchodní soudy). Návrh na zápis do rejstříku podává zřizovatel, popř. vykonavatel závěti nebo osoba k tomu jimi písemně zmocněná. Zákon stanoví jako podmínku vzniku nadace jejím zápisem do nadačního rejstříku existenci nadačního jmění v minimální výši 500 000 Kč. Celková hodnota nadačního jmění nesmí být nižší než 500 000 Kč a po dobu trvání nadace se nesmí pod tuto hodnotu snížit. Pokud by došlo ke snížení hodnoty nadačního jmění pod tuto minimální výši a nedošlo by k jeho vyrovnání alespoň do výše 500 000 Kč do jednoho roku od konce účetního období, v němž ke snížení nadačního jmění došlo, nadace se musí sloučit s jinou vnitrostátní nadací nebo podat soudu návrh na její zrušení.

Omezování zřizování a fungování nadací podmínkou složení a udržování minimální výše nadačního jmění je poněkud problematické. Důsledkem stávající právní úpravy je skutečnost, že nadace jsou nuceny získávat každoročně takový objem nadačních darů, aby mohla být zachována jejich existence (pro udržení nadačního jmění v minimální výši 500 000 Kč). Činnost nadací se tak často soustředí spíše na získávání dostatečné výše finančních prostředků, a nikoliv na naplňování účelu, pro který byly zřízeny. Tato skutečnost souvisí s počátky zakládání nadací v 90. letech 20. stol., kdy nadace byly většinou zakládány se záměrem získání finančních prostředků pro vymezené účely, a nikoliv vyčleněním (darováním) majetku pro tyto účely. Nadace tak většinou byly (a jsou) koncipovány spíše jako právnické osoby korporativní povahy. Získávání majetku do nadačního jmění je přitom poměrně obtížné. Kromě nabývání finančních prostředků z Nadačního investičního fondu není pro nadace v praxi obvykle uskutečnitelné získat další významnější prostředky. Tuto situaci nepřímo napomáhá řešit novela zákona o nadacích a nadačních fondech (viz níže).

Organizační struktura nadací

Zákon o nadacích a nadačních fondech stanoví, že nadace musí mít správní radu a dozorčí radu. Pokud není zřízena dozorčí rada, nadace musí mít revizora. Správní rada spravuje majetek nadace nebo nadačního fondu, řídí činnost a rozhoduje o všech záležitostech nadace. Dozorčí rada je kontrolním orgánem nadace. Zákon vyžaduje, aby nadační listina, kterou se nadace zřizuje, obsahovala počet členů správní a dozorčí rady.

Aktuální změny v právní úpravě nadací - zákon č. [158/2010 Sb.](#), kterým se mění zákon č. [227/1997 Sb.](#), o nadacích a nadačních fondech

V dubnu 2010 byl schválen vládní návrh na vydání zákona, kterým se mění zákon č. [227/1997 Sb.](#), o nadacích a nadačních fondech. Zákon byl vyhlášen dne 21. 5. 2010 ve Sbírce zákonů v částce 55 pod číslem 158/2010 Sb. Zákon nabývá účinnosti dne 1. července 2010. Z důvodové zprávy k vládním návrhu zákona vyplývá, že zákon má umožnit lepší transparentnost nadačního sektoru a zvýšit efektivitu jeho fungování. Novela zákona o nadacích a nadačních fondech přináší následující změny:

1) **Možnost ukončení existence nadačních fondů**, které vyčerpaly svůj majetek, nemají možnost získat majetek další a vůle správní rady i zřizovatele nadačního fondu je ukončení činnosti. Prostředkem k ukončení existence nadačních fondů jednoduchým způsobem má být svěřením rozhodnutí o zrušení nadačního fondu správní radě. Oproti stávající právní úpravě, která vyžaduje prokázání trvalého vyčerpání majetku a následné soudní rozhodnutí o zrušení vydané v soudním řízení, které je poměrně zdlouhavé, navrhovaná úprava má lépe odpovídat spotřebnímu charakteru nadačních fondů.

2) **Možnost změny nadačních fondů na nadace**. Změna nadačního fondu na nadaci má umožnit nadačním fondům, které se stanou majetkově silnými a bude u nich předpoklad dlouhodobého trvání,

pokračování existence v nové právní formě. Současně má tato úprava zabránit vzniku nadací, které kromě požadovaného minimálního nadačního jmění nemají jiný majetek a jsou v podstatě nefunkční. Při zakládání nadačního subjektu v situaci, kdy zřizovatel disponuje pouze omezeným majetkem ve výši nadačního jmění, bude vhodnější nejprve založit nadační fond, a ten posléze transformovat na nadaci. Tím se celkově zjednoduší proces zakládání nadačních subjektů a sníží se případné administrativní nároky na takovýto subjekt.

Nová právní úprava tak může přispět k řešení problému omezené efektivity činnosti nadací vzhledem k účelu jejich založení spočívající v soustředění jejich činnosti v první řadě na získání dostatečné výše finančních prostředků pro udržení nadačního jmění v minimální výši, a tím k zachování jejich existence.

3) Rozšíření rozsahu činnosti nadací o realizaci vlastních programů a odlišení nákladů na tyto aktivity a nákladů na správu nadace a poskytování nadačních příspěvků. Zákon odděluje vlastní programy nadací od správy, a tím i od správních nákladů. Usnadní tak nadacím rozvíjet i vlastní činnosti (programy), které jim umožní rozmnožit finanční zdroje pro dárcovství. K vlastní činnosti nadace pak mohou dostačovat i menší dary a další finanční zdroje, které by byly pro poskytování nadačních příspěvků příliš malé. Dosud platný zákon o nadacích a nadačních fondech zná pouze dva účely, pro které může být majetek nadace použit – poskytování nadačních příspěvků a správu nadace. Ustanovení § 21 odst. 1 stanoví, že majetek nadace může být použit jako nadační příspěvek a k úhradě nákladů souvisejících se správou nadace. Z toho vyplývá, že dosud nadace a nadační fondy musely vlastní aktivity (např. vzdělávací, kulturní nebo vědecké) zahrnout do nákladů správy nadace, a vlastní aktivity tak měly vždy okrajové místo ve vztahu k hlavní grantové činnosti. Novelou zákona o nadacích a nadačních fondech se v § 21 odst. 1 ruší slova „a k úhradě nákladů souvisejících se správou nadace nebo nadačního fondu“ a nahrazují se slovy „nebo k úhradě nákladů na ostatní činnosti k naplnění účelu nadace nebo nadačního fondu a k úhradě nákladů na správu nadace nebo nadačního fondu“. Iracionální pravidlo, kterým byla vyloučena možnost vydávat prostředky na něco jiného než na nadační příspěvky nebo k úhradě nákladů spojených se správou nadace tak bylo zrušeno.

II. Francie

Druhy nadací

První zákon o nadacích (*Loi 87-571 sur le développement du mécénat (LDM)*), který byl přijat v roce 1987, se vztahuje na veřejně prospěšné nadace schválené státem (*fondations reconnues d'utilité publique*) a na korporální (podnikové) nadace (*fondations d'entreprise*), které mohou zakládat soukromoprávní a veřejnoprávní právnické osoby pro veřejně prospěšné účely. Článek 18 zákona o nadacích definuje nadaci jako právnickou osobu *zřízenou právním aktem, jehož prostřednictvím se jedna nebo více fyzických či právnických osob rozhodly nezrušitelně vyčlenit majetek, práva nebo finanční prostředky na neziskovou činnost veřejného zájmu.*

Ve Francii existují následující typy nadací: 1) veřejně prospěšné nadace – pouze nadace s tímto statutem smějí ve svém názvu, statutu, smlouvách, dokumentech a reklamách používat označení „nadace“, 2) korporální nadace, a 3) neautonomní nadace (*fondations abritées*) pod záštitou několika veřejně prospěšných nadací (např. *Fondation de France*), které mají úzce zaměřenou působnost (např. nadace na podporu určitého muzea). V souladu se zákonem č. 709 z roku 2003 (*Loi relative au mécénat, aux associations et aux fondations*) mohou být zakládány časově limitované nadace (*fondations à capital consommable*), u nichž není zákonem požadováno minimální jmění, nebo nadace, jejichž aktivity jsou závislé na každoročních darech, a při jejichž zakládání není tudíž

požadováno žádné nadační jmění (*fondations de flux*). Další kategorie nadací zahrnují: nadace pro vědeckou spolupráci (*fondations de coopération scientifique*), které mohou mít formu buď veřejně prospěšné nadace nebo neautonomní nadace, jejíž jmění je alokováno veřejně prospěšné nadaci, která jej spravuje. V roce 2007 vznikly dvě nové kategorie nadací: 1) univerzitní nadace (*fondations universitaires*), neautonomní nadace zakládané univerzitami a jinými veřejnými institucemi vědeckého, kulturního nebo odborného charakteru, a 2) partnerské nadace (*fondations partenariales*), nadace zakládané univerzitami a jinými veřejnými institucemi vědeckého, kulturního nebo odborného charakteru buď samostatně nebo společně s obchodními společnostmi. V roce 2008 zákon č. 2008-776 umožnil vytváření tzv. dotačních fondů (*fonds de dotation*) založených na anglosaském modelu, jejichž proces zřizování je jednodušší než u veřejně prospěšných nadací. Nadace a dotační fondy musí sledovat veřejně prospěšné cíle. Nadace zakládané pro soukromé účely jsou ve Francii zakázány.

Podmínky pro vznik nadací

Pro zřízení veřejně prospěšné nadace zřizovatel musí být držitelem povolení (*reconnaissance d'utilité publique*), které vydává ministerstvo vnitra ve lhůtě maximálně 4 až 6 měsíců. Nadace může být také zřízena na základě závěti. Nadace nabývají právní subjektivitu okamžikem uveřejnění povolení v Úředním věstníku (*Journal Officiel*) a jejich statut musí odpovídat Modelovému statutu. Veřejně prospěšné nadace mají plnou právní způsobilost, mohou nabývat dary a odkazy. Zákon neupravuje výši minimálního jmění veřejně prospěšných nadací. V praxi pro získání veřejně prospěšného statusu orgány veřejné správy obvykle požadují jmění v minimální výši jednoho milionu euro. Výše nadačního jmění by měla činit 10% ročních příjmů nadace.

Korporační nadace naopak nemohou nabývat dary kromě těch, které jsou poskytovány zakládající společností a jejími zaměstnanci, a nemohou přijímat odkazy. Korporační nadace mají omezenou právní způsobilost i v tom, že mohou vlastnit pouze ty nemovitosti, které přímo slouží jejich činnosti. Korporační nadace nabývají právní subjektivitu buď na základě povolení prefekta (zástupce státní moci na místní úrovni) nebo v případě absence námitek ze strany příslušných orgánů státní správy ve lhůtě 4 měsíců od podání žádosti o vydání povolení. Korporační nadace se zakládají na omezenou dobu minimálně 5 let, která může být prodloužena o alespoň 3 roky. Výše nadačního jmění musí činit minimálně 150 000 euro a musí být rozdělena do max. 5 let od vzniku nadace.

Neautonomní nadace jsou zřizovány smlouvou mezi zakladatelem a veřejně prospěšnou nadací. Neautonomní nadace nemají právní způsobilost a jejich jmění je spravováno veřejně prospěšnou nadací.

Proces zřizování dotačních fondů je nejjednodušší a nejrychlejší. Dotační fondy jsou zřizovány rozhodnutím prefekta a vznikají okamžikem publikace rozhodnutí v Úředním věstníku. Dotační fondy nemusí mít minimální nadační jmění.

Organizační struktura nadací

Podle Modelového statutu mohou nadace volně rozhodovat o jejich vnitřní struktuře - mohou si vybrat zda budou mít dozorčí radu (*conseil de surveillance*) a výkonnou radu (*directoire*) nebo pouze správní radu (*conseil d'administration*). Většina francouzských nadací má správní radu. Členové všech těchto orgánů jsou nositeli civilněprávní a trestněprávní odpovědnosti za škody způsobené nadací třetím osobám.

Správní rada veřejně prospěšných nadací se musí skládat z alespoň tří druhů členů - zástupců zakladatele (nesmí přesáhnout jednu třetinu z celkového počtu členů), kvalifikovaných členů (nesmí

přesáhnout jednu třetinu z celkového počtu členů), zástupce státu jmenovaného ministrem vnitra. Členem může být rovněž zástupce zaměstnanců nadace, jehož jmenují přímo zaměstnanci. Rada se schází alespoň dvakrát do roka.

Správní rada korporálních nadací se musí skládat z alespoň dvou zaměstnanců zakládající korporace. Počet zástupců zakladatele nesmí přesáhnout dvě třetiny všech členů. Ostatní členové správní rady musí mít pracovní zkušenost s problematikou nadací.

U dotačních fondů Modelový statut stanoví jediný požadavek, aby se správní rada skládala z alespoň třech členů.

III. Německo

Druhy nadací

V Německu existují rozličné typy nadací: nadace s právní subjektivitou, nadace bez právní subjektivity, soukromé nadace, veřejně prospěšné nadace, církevní nadace a podnikové nadace. Německé právo zvláštní definici nadace neupravuje. Základní právní úpravu nadací obsahuje občanský zákoník (čl. 80-88), podle kterého jsou civilněprávní nadace (*Stiftungen bürgerlichen Rechts*) právnické osoby, jejichž jmění slouží specifickým právním účelům stanoveným zakladatelem. Podrobnější právní úpravu obsahuje celkem 16 zákonů jednotlivých spolkových zemí. Nadace mohou být zřizovány jak pro veřejně prospěšné, tak pro soukromé účely.

Podmínky pro vznik nadací

Zřizovat nadace mohou fyzické a právnické osoby. Nadace mohou být zřizovány písemnou smlouvou, zakládací listinou nebo závětí. Pro nabytí právní subjektivity každá nadace musí být schválena příslušným orgánem spolkové země, ve které má být její sídlo. Nadace mohou nabývat právní subjektivitu také po smrti zakladatele. Příslušné zemské orgány schvalují vznik nadace, pokud byly splněny všechny zákonem stanovené podmínky pro její zřízení, a pokud existují záruky, že nadace bude naplňovat své cíle permanentně. Účel, pro který byla nadace zřízena nesmí odporovat veřejnému zájmu. Příslušné zemské orgány také rozhodují o tom, zda jmění nadace je dostatečné pro naplňování jejího účelu. Zákon nepožaduje minimální kapitál pro vznik nadace, avšak v praxi příslušné orgány obvykle požadují vklad ve výši alespoň 50 000 euro.

Organizační struktura nadací

Občanský zákoník stanoví, že statuty nadací musí obsahovat ustanovení o složení správní rady, a dále že každá nadace musí mít správní radu, která ji reprezentuje navenek. Kromě povinnosti ustavit správní radu občanský zákoník žádné ustanovení ohledně organizační struktury neobsahuje. Podrobnější právní úpravu o kompetencích a činnosti správní rady obsahují některé zemské zákony. Např. zemské nadační zákony Brém, Meklenburska-Západního Pomořanska, Saska a Thuringie stanoví, že statuty nadací musí upravovat počet členů správní rady, jejich jmenování, odvolávání a funkční období, a dále rozsah působnosti a proces rozhodování správní rady. Občanský zákoník ani zemské zákony neukládají, aby nadace měly dozorčí rady nebo vlastní auditory (revizory). Zákony rovněž neukládají zvláštní omezení pro zřizovatele nadací, kteří se mohou stát členy správní rady bez omezení. Za škodu způsobenou nadací třetím osobám odpovídá nadace jako celek. Sekundární odpovědnost členů orgánů nadace ve vztahu k nadaci může být omezena na škody způsobené úmyslně nebo s vědomou nedbalostí.

IV. Rakousko

Druhy nadací

V Rakousku existují dva druhy nadací:

1) Veřejně prospěšné nadace zřízené na základě federálního zákona o nadacích a fondech (BSFG) nebo na základě zemských zákonů. Nadace, které působí ve více než jedné zemi se řídí federálním zákonem BSFG. Nadace je definována v čl. 2.1 BSFG jako právnická osoba zřízená na základě nezrušitelného převodu majetku určeného pro veřejně prospěšné nebo dobročinné účely. Veřejně prospěšné účely představují podle čl. 2.2 BSFG podporu duchovního, kulturního, morálního nebo sportovního rozvoje široké veřejnosti nebo určeného okruhu příjemců. Dobročinnými účely je podle čl. 2.3 BSFG míněna podpora osob v nouzi. Veřejně prospěšné nadace mohou provozovat komerční aktivity, ale pouze pokud tyto aktivity spadají do rozsahu vymezených účelů, pro které byly nadace zřízeny.

2) Soukromé nadace se řídí zákonem o soukromých nadacích (PSG) z roku 1993. Tyto nadace mohou plnit také veřejně prospěšné účely. Počet soukromých nadací, které byly zřízeny výlučně pro plnění veřejně prospěšných účelů není mnoho. Soukromá nadace je ve smyslu čl. 1.1 PSG právnickou osobou, která disponuje majetkem určeným k naplňování cílů stanovených jejím zřizovatelem. Soukromé nadace mohou naplňovat jak soukromé tak veřejné účely. Účelem jejich vzniku však nemohou být komerční ziskové aktivity. Soukromé nadace mohou vykonávat ekonomické aktivity pouze jako aktivity doplňkové (např. provozování muzea nebo restaurace).

Podmínky pro vznik nadací

Veřejně prospěšná nadace nabývá právní subjektivitu po splnění zákonem stanovených podmínek okamžikem schválení příslušným zemským orgánem nebo federálním ministerstvem. Nadace se zřizuje písemnou smlouvou, nebo zakládací listinou, anebo závětí. Registr nadací vede ministerstvo vnitra. Veřejně prospěšné nadace nejsou povinny mít určitý minimální kapitál, jejich majetek však musí být dostatečný pro naplňování jejich veřejně prospěšných cílů.

Soukromé nadace mohou být zřízeny notářským zápisem nebo závětí. Pro vznik soukromé nadace je nezbytný zápis do obchodního rejstříku vedeného příslušným obchodním soudem. Vznik soukromých nadací není vázán na schválení příslušnými zemskými nebo federálními orgány. Nadace musí mít v názvu „Privatstiftung“. Soukromé nadace musí mít minimální kapitál ve výši 70 000 euro.

Organizační struktura nadací

Veřejně prospěšné nadace musí mít správní radu, která řídí jejich činnost a zastupuje je navenek. Zřizovatel nadace může být členem správní rady a může být také jediným členem správní rady. Členové správní rady mají civilněprávní a trestněprávní odpovědnost za škody způsobené při výkonu jejich funkce členů správní rady.

Soukromé nadace, které mají více než 300 zaměstnanců, musí mít vlastní účetní a dozorčí radu. Účetní musí být certifikovaný účetní a daňový expert a nemůže být příjemcem darů nadace, členem orgánů nadace nebo zaměstnancem nadace. Činnost soukromé nadace řídí, reprezentuje ji navenek a o jejích záležitostech rozhoduje správní rada, jejíž členové jsou obvykle jmenováni zřizovatelem nadace. Správní rada musí mít alespoň tři členy, z nichž alespoň dva musí mít trvalé bydliště v

některém členském státě EU nebo EFTA. Členy správní rady se nemohou stát právnické osoby nebo příjemci darů nadace a jejich příbuzní. Pokud statut nadace nestanoví jinak, pro nadaci jsou úkony učiněné správní radou právně závazné pouze pokud všichni členové správní rady jednají společně. Pokud nadace nemá dozorcí radu, veškeré právně závazné akty učiněné členem správní rady musí být schváleny ostatními členy správní rady a příslušným soudem. Členové správní rady mají civilněprávní a trestněprávní odpovědnost za škody způsobené při výkonu jejich funkce členů správní rady.

V. Závěr

Z hlediska zákonem přípustných účelů, které mohou nadace sledovat, vyplývá, že v České republice a ve Francii mohou nadace sledovat a naplňovat pouze veřejně (obecně) prospěšné cíle, zatímco v Rakousku a v Německu jsou přípustné jak cíle veřejně prospěšné, tak cíle soukromé. V Rakousku veřejně prospěšné nadace mohou sledovat a naplňovat pouze veřejně prospěšné cíle, soukromé nadace mohou sledovat a naplňovat jak cíle veřejně prospěšné, tak soukromé. Všeobecná definice veřejné prospěšnosti však neexistuje a každý stát ji pojímá individuálně.

Z hlediska požadavku registrace a/nebo souhlasu orgánu státní správy pro vznik nadace vyplývá, že zápis do rejstříku je nezbytný v České republice, ve Francii a v Rakousku, v Německu pouze v určitých případech stanovených federálním právem. Kromě registrace je vyžadován také souhlas orgánu státní správy ve všech zkoumaných státech s výjimkou České republiky. V Rakousku není souhlas orgánu státní správy vyžadována pouze u soukromých nadací.

Z hlediska požadovaného minimálního kapitálu, zákon vyžaduje minimální kapitál (nadační jmění) v České republice a v Rakousku u soukromých nadací. V Německu a v Rakousku u veřejně prospěšných nadací se pouze požaduje, aby jmění bylo dostatečné vzhledem k cílům, které má nadace naplňovat. V Německu a ve Francii je však praxe taková, že příslušné orgány státní správy požadují složení určitého minimálního kapitálu.

Z hlediska organizační struktury jsou nadace povinny mít správní radu v České republice, v Německu a v Rakousku. Ve Francii si mohou nadace vybrat zda budou mít pouze správní radu nebo dozorcí a výkonnou radu.

Česká republika se od ostatních zkoumaných států liší především v tom, že se za nadace označují i takové organizace, které na svoji činnost musí finanční prostředky každoročně (teprve) získávat, a kterým tudíž chybí základní znak nadace – sdružení majetku. Příčinou takového stavu je nejenom nedávné vymanění se z komunistického režimu, po němž následovalo zřizování nadací pro obecně prospěšné účely za absence kapitálu spojené s inverzním vnímáním nadace jako prostředku k získání finančních prostředků, které dosud v jisté míře přetrvává, ale také legislativní úprava nadačního práva. Zejména se jedná o zákonnou povinnost složit a udržovat minimální výši nadačního jmění, v jejímž důsledku nadace často vynakládají úsilí a soustředí své aktivity především na udržení požadovaného minimálního jmění na úkor naplňování účelu, pro který byly zřízeny. Další problematickou oblastí je zákonem omezená možnost nadací vyvíjet a rozvíjet vlastní aktivity a programy pro získání dalších finančních prostředků, která souvisí se zákonem stanoveným omezením použití majetku nadací pouze na nadační příspěvky a k úhradě nákladů souvisejících se správou nadace. Podle stávající právní úpravy jsou tak nadace nuceny zahrnovat vlastní aktivity (např. v oblasti vzdělávání, kultury nebo vědy) do nákladů správy nadace. Tyto problematické oblasti právní úpravy související se zřizováním a činností nadací do určité míry řeší novela zákona o nadacích a nadačních fondech, která vstupuje v účinnost dne 1. července 2010.

Mgr. Vladimíra Pejchalová Grünwaldová, LL.M.

Prameny:

- Voltrová, J., Nadace a nadační právo v českém právu (diplomová práce). Praha: Právnická fakulta Univerzity Karlovy, 2009,
- Centre Francais des Fondations (www.cf-fondations.fr),
- Gassauer-Fleissner, Ch., Grave, Ch., Stiftungsrecht. Wien: Manz, 2008,
- Ebeling, K., 20 Prinzipien guter Stiftungspraxis. Hannover: VolkswagenStiftung, 2006,
- Centrum pro výzkum neziskového sektoru (www.e-cvns.cz),
- Zákon o nadacích a nadačních fondech č. [227/1997](#) Sb. ve znění novely č. [158/2010](#) Sb.,
- Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona č. [158/2010](#) Sb. (sněmovní tisk č. 969).

[1] Obecně prospěšným cílem je zejména rozvoj duchovních hodnot, ochrana lidských práv nebo jiných humanitárních hodnot, ochrana přírodního prostředí, kulturních památek a tradic, rozvoj vědy, vzdělávání, tělovýchovy a sportu.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [Právní povaha sítě elektronických komunikací – režim náhrady škody](#)
- [Náhrada ušlého nájemného při předčasném ukončení nájemní smlouvy na nebytové prostory](#)